

Streszczenie

Celem tej dysertacji jest przedstawienie szeroko rozumianej problematyki przenikania się aspektów kompozytorskich i wykonawczych na podstawie życia i twórczości Victorii Yagling. Zawarte w tej pracy informacje mają wielkie znaczenie ze względu na bardzo znikomą ilość dostępnych materiałów na temat życia, twórczości i działalności artystki.

Pierwszy rozdział opisuje lata wczesnej nauki oraz okres studiów artystki pod okiem jednego z najwybitniejszych wiolonczelistów XX wieku - Mściława Rostropowicza, autor pracy pozwala zapoznać się czytelnikowi z osobą Victorii Yagling jako szeroko wykształconą i utalentowaną artystką.

Opierając się na pięciu podstawowych filarach sztuki retorycznej opisywanej m.in. przez Kwintyliana, autor pozwala czytelnikowi dostrzec i pojąć zarazem czym charakteryzuje się rola kompozytora, gdzie się kończy, w jaki sposób i w którym momencie wkracza rola wykonawcy i na jakich płaszczyznach aspekty te przenikają się, uzupełniając się wzajemnie. Szczegółowym przemyśleniom opartym na teoriach wielkich myślicieli XX wieku, autor nadał wyraźny porządek formalny. Podążając sukcesywnie za poszczególnymi etapami powstawania dzieła retorycznego (*inventio*, *dispositio*, *elocutio*), autor nawiązuje w drugim rozdziale do sposobu pracy artystki nad swoimi utworami. Podejmuje próbę ukazania narodzin dzieła muzycznego, korzystając z informacji pozyskanych od syna artystki, opisujących wiele niuansów z życia prywatnego, mających wpływ na powstanie omawianych dzieł. Rozdział ten zawiera również bogaty opis środków i zabiegów kompozytorskich wykorzystanych przez artystkę w swoich kompozycjach na wiolonczelę i fortepian.

Trzeci rozdział opisujący dwie ostatnie fazy retoryczne, pozwalające wirtuozowi przedstawić dzieło odbiorcom (*memoria* oraz *actio*), jest zbiorem refleksji i opisem wybranych informacji dotyczących kunsztu wykonawczego. Dysertacja ta zawiera wiele informacji potwierdzających tezę, że bycie jednocześnie kompozytorem i wykonawcą pozwala na wniknięcie w dzieło w sposób wyjątkowy i jedyny w swoim rodzaju. Niewątpliwym atutem tej pracy jest wykorzystanie wspomnianego porządku retorycznego. Pozwala to bowiem na klarowne i integralne

wykorzystanie informacji z zakresu psychologii, filozofii, estetyki, historii muzyki oraz sztuki wykonawczej.

Praca ta jest efektem wieloletnich przemyśleń i badań dotyczących życia, twórczości i działalności artystycznej Victorii Yagling. Skierowana jest głównie do wiolonczelistów, aby przybliżyć im piękno utworów, które wiolonczelistka po sobie pozostawiła. Poruszona problematyka i informacje zawarte w tej dysertacji z pewnością stanowić mogą inspirację dla wszystkich muzyków jak również odbiorców niezwiązanych ściśle z muzyczną działalnością.